

Mirsad Hadžikadić:

Osobe mlađe od 18 i osobe starije od 65 godina ne smiju uopšte izlaziti vani, a na snazi je i policijski sat od 18:00 do ujutro, možda 06:00 ili 07:00. Sad se govori i o mogućnosti policijskog sata 24 sata dnevno – da niko ne smije izlaziti nikako, izuzev ako imaju specijalnu dozvolu. Navikavamo se na to. Iznenada imamo više vremena za određene stvari. Nema sastanaka pa se iznenada ima više vremena. Niko ne zna koliko dugo će ovo trajati i niko ne zna šta će se desiti sa ekonomijom. To je velika nepoznanica. Niko ne zna šta će se desiti sa socijalnim normama našeg ponašanja u budućnosti, osim možda da će se ljudi vratiti uobičajenom načinu, odnosno da će se ne kraju sve zaboraviti kao i sve druge lekcije iz prošlosti, a onda je neizbježno da se stvari ponavljaju. Od posljednjeg puta kad smo razgovarali, ja sam u karantinu odnosno izolaciji, zato što je vlada izdala naredbu da ljudi iznad određene starosne dobi odnosno ispod određene starosne dobi ne smiju uopšte izlaziti. Uveli su policijski sat, tako da sam vezan za kuću sve od tada. Održao sam mnogo sastanaka preko Skype-a. Interesantno je da smo mi u smislu elektronske komunikacije bili spremni za ovo, jer je jedan predmet koji predajem na univerzitetu UNC Charlotte već bio online, a zbog činjenice da već dva semestra predajem online, bilo je lako prebaciti i onaj koji nije bio online na ovaj metod predavanja. Kad je u pitanju Platforma, svi naši ključni sastanci predsjedništva i političkog savjetodavnog odbora se ionako održavaju jednom sedmično preko Skype-a, a vršimo i dosta edukacije online putem, tako da smo mi kao organizacija bili spremni, u smislu da funkcionišemo putem elektronskih medija, od Viber grupa do elektronske pošte, Skype sastanaka – mi smo spremni za to. Nažalost, tek smo preselili u naše nove, prelijepo, savršene prostorije, i ja sam tamo stigao biti samo jedan dan. Zapravo jedan dan da pomognem da se unese namještaj, i još jedan dan da vidim radni sto koji je dostavljen i donesem neke odluke. Nažalost, to se sad ne dešava. Ja sam se radovao dočeku posjetilaca tamo – par ambasadora koji su najavili svoju namjeru da se sastanu sa mnom, tako da bi oni došli na sastanak sa mnom u tom našem novom uredu, pa sam se stvarno radovao tome, ali to se nije dogodilo. Općenito smo došli do momenta kada zatvaramo krug aplikacija za kandidaturu ljudi koje je neko drugi preporučio ili koji su se sami predložili za naše liste za lokalne izbore. Ovdje kad kažemo da je neko na listi, to znači da su on ili ona kandidat za određenu poziciju. Mi moramo predati svoju listu kandidata za razne pozicije Centralnoj izbornoj komisiji. Dakle, kad

kažemo da si na listi, znači da ćeš biti kandidat za neku političku poziciju. Rok za to je trebao isteći ovih dana, ali je prolongiran zbog situacije sa korona virusom. Dakle, mi smo to malo odgodili, a i svi ostali odgađaju mnoge stvari, prosto zato što se ne može izlaziti i raditi stvari koje se normalno rade: pronalazak ljudi, sastajanje s ljudima, itd. Teško je taj dio uraditi elektronski, odnosno procijeniti nekoga kao osobu, za što su lični sastanci jako značajni. Dakle, te stvari su odložene, međutim, istovremeno se naš edukativni program koji zavisi od liste kandidata takođe mora razmotriti. Ovo je vrijeme kad u Bosni i inače ljudi imaju problema jedni s drugima. Ljudima nedostaju interpersonalne vještine, pa moramo da rješavamo te situacije iz daljine umjesto lično, što bi bilo mnogo lakše. Još nešto se dešava – pomaganje raznim opštinskim odnosno gradskim ili regionalnim odborima da razrade procese, definišu teme na koje će se fokusirati za izbore. Takođe smo pronašli jako dobrog analitičara, koja će sada pomoći svim gradskim odborima sa njihovom strategijom – koliko pozicija bi se moglo očekivati i koja je najbolja strategija da se dobije taj broj pozicija. To je za gradska vijeća, a zasebno pitanje su pozicije gradonačelnika. Očito, imat ćemo mnogo manji broj kandidata za gradonačelnike nego za gradska i kantonalna vijeća.

Imali smo jedan jako zanimljiv razgovor sa ljudima u gradu Stolac, koji je blizu Mostara, u našoj regiji Neretva; Neretva je glavna rijeka u toj regiji. Stolac je zanimljiv jer je podijeljen, kao i Mostar. On takođe ima dvije škole pod jednim krovom. Kao i Mostar, on ima neznatnu većinu katolika odnosno Hrvata i znatnu manjinu muslimana odnosno Bošnjaka, a Srbi odnosno pravoslavci su skoro sasvim nestali odnosno preselili negdje drugo. Kao i Mostar, to nije etnički očišćen grad, što je odlično jer želimo da budu što raznovrsniji. Međutim, interesantno je da hrvatska većina koristi skoro sve resurse – 90% resursa, i koriste ih za dio grada, usluge i objekte koje služe hrvatskom odnosno katoličkom stanovništvu. Mi bismo voljeli da nađemo način da doprinesemo da se ta većina promijeni na način da se konačno takve usluge pružaju za dobrobit svih građana podjednako. Stolac će biti jako interesantan. Mi sad imamo tog analitičara koji je analizirao odatke sa prošlih izbora, što nam je pomoglo razumjeti kakve su naše šanse za razne opštine, uključujući Stolac i Mostar. Ovo moramo uraditi za sve opštine i kantone. Međutim, sada se zbog COVID-19 odnosno pandemije korona virusa suočavamo sa mogućnošću odgađanja izbora, pa čak i mnogi naši ljudi kažu da trebamo zaboraviti na pripreme za izbore i da

trebamo vidjeti kako svojoj zemlji možemo pomoći sada, s obzirom na situaciju u kojoj se nalazimo. Šta možemo uraditi kao ljudi da pomognemo? To je ispravna stvar za uraditi, trebaju se mobilizirati snage i pomoći, ali istovremeno, ako se ne pripremamo za izbore u slučaju da se oni ipak održe, onda ćemo biti jedina stranka, a novi smo, bez razvijene infrastrukture, koja će se nepripremljena suočiti sa izborima. Jer, drugi su to uradili milion puta - oni čak i ne moraju ništa da urade, jer znaju tačno kakve su naredbe od prošlih i pretpošlih izbora, imaju ljude i sve i mogu se pripremiti za sedmicu dana, a mi ne možemo. Zato ćemo večeras razgovarati o tome na sastanku predsjedništva. To će biti tema, jer to je situacija s kojom se suočavamo: kako biti koristan u ova teška vremena i istovremeno nastaviti graditi infrastrukturu i pripremiti se za izbore u slučaju da oni zapravo budu održani po planu. Izvršni direktor je sad u punom kapacitetu sa nama. On zaista pomaže i krenuo je punom parom. Prošle nedjelje u mom Facebook prenosu uživo imao sam dva gosta: potpredsjednika Aleksandra Eskića iz Banja Luke u Republici Srpskoj i izvršnog direktora Sejfudina Hodžića iz Zvornika u istočnom dijelu Bosne. Obojica su dakle u Republici Srpskoj. Prenos je jako dobro prihvaćen i trajao je sat i po iako inače traje sat vremena. To ćemo nastaviti raditi: predstavljati naše članove širokoj javnosti putem Facebook prenosa uživo, naročito sad kad se ne može biti na TV-u jer se ne može izlaziti iz kuće i jer niko nema razlog da zove mene s obzirom da svi pričaju o pandemiji. Ovo je krizna situacija i pažnja je usmjerena na vlasti koje treba da se nose s ovom situacijom, naravno. Mi se trudimo da ostanemo u očima javnosti nekako. Takođe je strategija da ja više koristim svoj lični Facebook profil i da pripremam video snimke, što često radim. Ponekad je to samo deset minuta, i o raznim je temama. Tu sam razdvojen od Platforme za progres i tu ja, kao Mirsad Hadžikadić, pričam o raznim stvarima, a Platforma uvijek može reći da je to vlastito mišljenje i da ja nisam govorio kao predsjednik Platforme za progres nego kao Mirsad Hadžikadić, tako da imamo izlaz u slučaju da nešto zeznem. Onda oni mogu reći da nisam imao pojma šta govorim. Dakle da, to je otprilike to, nema puno toga, izvini.

Clark Curtis:

Ne, ne. Prošli put si se dotakao teme važnosti razvoja strategije kako bi se održala poruka u javnosti, ne samo za vaše članove nego i za ostale u ovim teškim vremenima. Društveni mediji

su tvoj najbolji prijatelj u proteklih par godina, ali pretpostavljam da ih sada i više koristite u ovakvom vremenu.

Mirsad Hadžikadić:

Da, da, vjerovatno i više sada. Dobili smo još jednu volonterku na četiri sata dnevno kako bi upravljala našim centralnim uredom. Spominjem to jer pokušavamo da obezbijedimo osoblje iako nemamo novca pa ljudi volontiraju svoje vrijeme, ali takođe tražimo načine da s ljudima koje već imamo shvatimo kako bi naša kampanja trebala da izgleda, kako razgovori sa stanovništvom treba da izgledaju. Jedna od naših imenovanih članica je Tea Milović. Amra Skender upravlja našim centralnim uredom a Tea Milović upravlja našim timom za komunikacije koji ima 8-10 volontera. Od njih dobijete što dobijete jer su zauzeti i imaju i vlastite obaveze, ali pokušavaju da poboljšaju našu internu komunikaciju, kao i komunikaciju sa eksternim svijetom. Dakle, oni imaju neke dodatne ideje o tome kako možemo koristiti društvene medije kako bismo bili sve prisutniji. Ja sam pokušao vidjeti kako mogu svoje Facebook prenose uživo učiniti zanimljivijima i drugačijima od ostalih, i kako da se prilagodim korona virusu. Zašto se moram prilagoditi? Zato što na prenosu uživo morate imati nekog uz sebe. Ja ne mogu pozvati na Skype nekog, koristeći Facebook, pa da nekog ko je u izolaciji i sjedi kod svoje kuće i ne može se sastati sa mnom, a i ja sjedim kod kuće, i ne mogu se sastati u našem uredu da pripremimo Facebook prenos uživo – kako onda to da uradimo? Interesantno je da je na jednoj od sjednica političkog savjetodavnog vijeća jedan od članova spomenuo softver za otvoreno emitovanje (*eng. Open Broadcast Software – OBS*), i rekao je da je zaista odličan jer nam može pomoći da kreiramo nešto kao vlastiti TV studio. Ja sam skinuo taj softver i već za jedan dan sam mogao povezati nekog sa Skype-a preko OBS-a, i koristiti OBS za prenošenje informacija na Facebook, tako da sam iznenada povezao Facebook i bilo koji drugi izvor. Ne mora biti Skype. Takođe mogu umetati slike tokom prenosa uživo, pa sam to i uradio već nekoliko puta. Mogu otići na internet stranicu gdje se nalazi neka interesantna analitika vezana za širenje korona virusa, tako da sam mogao pustiti nešto sa te internet stranice, pa onda preći na neke druge slike, pa neke od mojih instrumenata na kojima sam radio, ne u vezi epidemije nego u vezi kompleksnih sistema, pa sam mogao pričati o tome, pa se onda prebaciti na Skype, i mogu imati uvodnu i završnu

sesiju, tako da je zapravo odlično, iznenada to postaje stvar koja izgleda puno bolje, zasigurno ne profesionalno, ali donekle bolje po pitanju kako izgleda i kakav dojam ostavlja. Korištenje društvenih medija je takođe u pripremama našeg boljeg predstavljanja.

Clark Curtis:

Interesantno. Postao si tehnički direktor i producent, to je dobro.

Mirsad Hadžikadić:

Pokušavam, i mislim da je to u redu.

Clark Curtis:

Kad si počeo, takođe si spomenuo liste potencijalnih kandidata. Imaš li ikakav osjećaj sad o tome koliko kandidata za pozicije gradonačelnike ćete imati u cijeloj zemlji?

Mirsad Hadžikadić:

Nećemo imati mnogo. Mislio sam da ćemo imati mnogo više, ali ljudi se jako boje drugih stranaka. Znaš, oni u suštini kažu da nas vole i sve je odlično, ali da će velike stranke uništiti njihov život i uzeti im posao. Mislim da nećemo imati više od pet kandidata. Za gradska vijeća ćemo imati više, ali ne toliko baš za gradonačelnike. Vidjet ćemo. Međutim, znaš, kako god. Ono što kažem je da ćemo samo tražiti kvalitetne kandidate, i ako je to samo jedan, onda je jedan; ako je deset, onda je deset. Moramo znati gdje smo i kako stojimo s tim. Prije nego što smo počeli sa svim ovim, očekivao sam više kandidata, ali nisam shvatao tada do koje mjere se ljudi boje političkih stranaka koje su na vlasti i koje su nemilosrdne kad se bave bilo kakvom vrstom opozicije. Jednom kad ste na njihovoj crnoj listi, lako je izgubiti posao i sve.

Clark Curtis:

Možeš li nam još malo reći o izazovima koje si već spomenuo u prvom dijelu ovog razgovora, u vezi zauzimanja stava o trenutnim problemima i istovremeno zadržavanja fokusa ljudi da ako se izbori ipak održe morate da se bavite i time? Čini se da si opet u situaciji kad moraš žonglirati

lopticama kako bi se pokrile sve bitne stvari, i kako bi svi koji su uz tebe razumjeli zašto je to tako.

Mirsad Hadžikadić:

Da. Trenutna situacija je takva da je kompletno televizijsko vrijeme posvećeno korona virusu. Bilo kakva diskusija o politici bi bila negativno prihvaćena. Juče smo primijetili da jedna kandidatkinja koja upravlja Univerzitetkim kliničkim centrom, pa time i pomaže u borbi protiv virusa sada koristi bilborde i razgovara sa medijima i TV stanicama po pitanju jezika koji oni koriste; na primjer da prenesu „dobre vijesti od te osobe – dobili smo još testova“. „Ta osoba je lično osigurala da se nabavi 120.000 testova za ovu zemlju.“ Dakle, mi vidimo da je kampanja već zapravo počela, ali ljudi to ne shvataju. Međutim, mi nismo to. Bilo kakva politika sad mora proći kroz korona virus kako bi se opravdala, pa stoga nema ni smisla pričati sada. Mi izdajemo saopštenja za javnost samo ako imamo da damo neki savjet po pitanju šta bi se, ako išta, moglo uraditi bolje kako bi se nosilo sa ovom situacijom. Ne želimo biti viđeni kao neko ko koristi ovu nesretnu situaciju u kojoj ljudi umiru za vlastitu političku korist. Dakle, sada je politički prostor vrlo uzak za pregovaranje i iznošenje bilo kakvih tema koje nisu vezane za borbu protiv virusa.

Clark Curtis:

A onda ima i izazov da tvoj tim zadrži fokus na činjenici da ipak postoji mogućnost da izbori budu održani. Čak i ako to ne znamo, mora se kretati tako kao da će biti održani.

Mirsad Hadžikadić:

Da, i neki pozivaju na odgađanje izbora, pa ćemo raspravljati o tome da li ima nešto što se treba tražiti, ne sa stanovišta priprema, nego sa stanovišta finansija. Država nije bogata, i mnogo novca bi se potrošilo na izbore kad nam taj novac treba za respiratore, testove i ostalo, tako da je to vjerovatno dobra stvar. Ali, primijetio sam da ima ljudi koji zapravo pokušavaju da kažu da se izbori moraju odgoditi ali to rade samo zato što oni nisu spremni. Pa se moramo boriti s tim.

Clark Curtis:

Ali dobro ste, zar ne? Zaključimo razgovor s tim, jer ljudi žele znati. Uprkos svemu, po pitanju zdravlja i ostalog ste dobro?

Mirsad Hadžikadić:

Dobro smo. Ja, Mirzeta, i njena majka koja je ovdje s nama smo dobro i sigurno. Nadam se da ste ti i svi tvoji tamo bezbjedni i da se dobro snalazite u borbi s ovim.